

Från redaktionen

Vad lär vi oss av vår historia och hur ska vi undvika de déjà vu-upplevelser som så ofta dyker upp i kvinnosammanhang? Här på *Kvinnovetenskaplig tidskrift* häpnar vi ibland när vi läser om äldre tidskrifter, t ex *Tidevarvet*. De verkar många gånger ha haft precis samma problem — och samma glädjeämnen. Det känns onödigt att begå samma misstag om och omigen. Vilka frågor ställer vi till historien och hur använder vi svaren?

Av vilka skäl gick nunnorna i kloster under medeltiden? Varför har olika generationer inom kvinnorörelsen ibland så svårt att förstå varann? Hur har det gått till när kvinnor erövat nya arbetsfält? När vi drömmer om en bättre värld — var letar vi då efter användbara modeller?

Det här är några frågor om våra behov av strategier, och om tidigare kvinnliga överlevnadsstrategier, som numrets artiklar vill ge svar på. Som vanligt ryms en bråkdel av alla de idéer som kom upp då vårt temanummer om *kvinnors strategier och utopier* planerades. Vad har hänt med kvinnorörelsen är t ex en viktig fråga som ensam kunde ha fyllt hela numret och vi markerar vårt intresse för de analyser som nu börjar komma genom att ha med en artikel om generationsmotsättningar samt en recension av en nyutkommen bok om den norska kvinnorörelsen. I krönikan ingår den här gången bl a en genomgång av de motstridiga sakkunnigutlåtanden som en kvinnlig forskare varit utsatt för under sin forskarkarriär. Det är en aktuell diskussion

hon exemplifierar. Syftet med genomgången är givetvis att visa — ännu en gång — att det personliga är (forsknings-) politiskt och att en vettig strategi för att förbättra arbetsmöjligheterna för de kvinnliga forskarna inte låter sig formuleras utan en analys av dagsläget. En analys som blottlägger mekaniken i hur den sk omedvetna diskrimineringen sker, och som förhoppningsvis kommer hela forskarsamhället tillgodo.

Om de kvinnliga forskarnas arbetsvillkor förbättras så att möjligheterna att arbeta med det de har lust och fallenhet för ökar sammanfaller detta med att nya områden och metoder undersöks — och att kvinnoforskningen växer och når ut med sina resultat till dem som kan ha användning för dem. (Fortfarande är det ju så att det i stor utsträckning är kvinnliga forskare som är intresserade av kvinnors liv och historia.)

Men historieskrivning måste förenas med att skapa en människovärdigare historia och ett livsbejakande — ett alternativ till den hierarkiska och teknologiska maktapparaten som allt fler nu ifrågasätter. Konkreta feministiska utopier kan bidra till att ge oss modeller för hur våra visioner om ett könsfritt (vilket ingalunda är detsamma som könlöst!)

geniunt jämställt samhälle, där alla har lika chanser att förverkliga sig själva, ska utformas. Ett samhälle där alla kan utvecklas i just sin fulla kapacitet och slippa motas in i standardiserade könsroller och där arbets- och maktfördelningen inte längre är bunden till könet. De fungerar också som stimulans för feministisk politisk teori och utgör ett kraftfullt index över samtida feministiska önsningar, skriver Anne K Mellor i artikeln 'Om feministiska utopier' (se sid 37) och fortsätter:

På det viset kan feministiska utopiska berättelser tjäna som autentiska sätt att förvärva kunskap. De härrör ur ett universellt 'emancipatoriskt mänskligt intresse', kunskapen om själva friheten, och kan lära oss hur och varför man bör leva i ett könsfritt samhälle.

En praktisk nyhet introducerar vi med det här numret. I vår strävan att göra *Kvinnovetenskaplig tidskrift* så läsvärd och lättläst som möjligt har vi infört en extra innehållsförteckning för krönikeavdelningen. Vi har haft en känsla av att krönikan, som ofta innehåller material — t ex recensioner — som är beställt för att matcha artikeldelens tema, tidigare har kommit i skymundan.